

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kinderdagverblijf Klein Duimpje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 9 april 2019

Samenvatting

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 18 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Klein Duimpje. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken op planmatige manier met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien zijn er op het kinderdagverblijf aantrekkelijk ingerichte speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden uitgebreid en nauwkeurig bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen actief mee in de hoeken en geven de peuters extra aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de

Kinderopvangorganisatie: Klein Duimpje

LRK-nummer: 192131059

Totaal aantal doelgroeppeuters: 11

peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen op een zeer duidelijke wijze ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool waar het kind naar toe gaat. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. Het kost het kinderdagverblijf overigens veel moeite om ouders meer te betrekken bij het educatief partnerschap.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. De kwaliteit van dit plan kan versterkt worden door de zelfevaluatie te versterken en te verbreden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf Klein Duimpje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en de houder. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de

reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
  - V Voldoende
  - G Goed
- .....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderdagverblijf Klein Duimpje.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Klein Duimpje als voldoende tot goed. De meeste standaarden binnen het kwaliteitsgebied 'Ontwikkelingsproces' zijn als 'goed' gewaardeerd. De ontwikkelingsresultaten waarderen we als 'kan beter'. In het kwaliteitsgebied 'Kwaliteitszorg en ambitie' waarderen we een standaard als 'goed' en de overige twee standaarden als 'voldoende' en 'kan beter'.

Context

Kinderdagverblijf Klein Duimpje is een particulier kinderdagverblijf in een woonwijk tegen het centrum van Maastricht. Deze kinderopvang is bedoeld voor baby's, dreumesen en peuters. In de peutergroep worden gedurende 8 dagdelen voorschoolse educatie aangeboden. Tijdens het onderzoek staan 21 peuters ingeschreven bij het kinderdagverblijf, waarvan 11 peuters een vve-indicering hebben en nog 4 anderen een SMI-indicatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 19 juni 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er is geen aanleiding voor vervolgtoezicht. Kinderdagverblijf Klein Duimpje valt onder het reguliere vve-toezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf Klein Duimpje.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>h</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>h</i>
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een integrale vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod en rekening houden met de aanwezige verschillen in ontwikkeling. Het aanbod bereidt de peuters goed voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters, onder meer met prentenboekjes en een schrijf-kwebbelhoek. Ook zijn er voldoende en eigentijdse spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Met behulp van foto's en anekdotes illustreren de medewerkers de actuele ontwikkelingsfase van de kinderen in de Groeiwijzer (portfolio met ontwikkelingsfasen, gebaseerd op SLO-doelen voor jonge kinderen). Ze gaan ook na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Conform de afspraken in de gemeente Maastricht

werkt kinderdagverblijf Klein Duimpje ook met de vijf zorgniveaus. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters, bijvoorbeeld in de 'begeleide activiteiten'. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen standaard elk halfjaar met ouders en vaker als daaraan behoefte is.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. De kinderen voelen zich duidelijk op hun gemak. De medewerkers werken op een gemoeidelijke manier opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende en aantrekkelijke werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij

door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn binnen Maastricht stedelijke afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

Omdat het kinderdagverblijf geen vve-koppel met één basisschool vormt, is er weinig inhoudelijk overleg of afstemming over het aanbod, pedagogische benadering, volgsysteem, ouderbeleid en kwaliteitszorg. Het kinderdagverblijf volgt daarom zoveel mogelijk de stedelijke richtlijnen.

Het kinderdagverblijf ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij onderneemt meerdere initiatieven om ouders in staat te stellen ook thuis met ontwikkelingsgerichte activiteiten met hun kind bezig te zijn. Het succes daarvan is wisselend en valt over het algemeen tegen. Het is daarom goed dat het kinderdagverblijf blijft zoeken naar mogelijkheden om de ouders te stimuleren.

De samenwerking met ketenpartners, zoals de jeugdverpleegkundige of logopedist, verloopt naar wens en de pedagogisch medewerkers weten ook wanneer ze deze kunnen inschakelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Per peuter brengt de voorschool in beeld welk ontwikkelingsniveau is behaald.

De leiding en de pedagogisch medewerkers hebben nog geen expliciete doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden gesteld die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Daardoor weet het kinderdagverblijf niet of genoeg (doelgroep)peuters zonder, of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan. De leiding schat in dat ongeveer driekwart van de peuters ontwikkelingsniveau 4 (gebruikelijk bij overgang naar groep 1 basisschool) heeft bereikt. Om dat zeker te weten zouden de kindgegevens op zaalniveau verzameld en geanalyseerd moeten worden.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in het (pedagogisch) beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe hij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit het (pedagogisch) beleidsplan en volgt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. Het kinderdagverblijf neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgerichte maatregelen ter verbetering.

De kwaliteit van de zelfevaluatie zou versterkt kunnen worden door aan de evaluaties ook eigen oordelen te verbinden ("Zijn we hiermee tevreden?"). Het is niet verkeerd om zelf vast te stellen wat goed gaat en waar nog verbetering mogelijk is en deze constatering mogelijk op te nemen in een soort van jaarverslag.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als goed.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken, onder meer in ontwikkelingen binnen het programma dat gebruikt wordt. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van

de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Daarnaast rapporteert het kinderdagverblijf ook over haar activiteiten op andere aspecten, zoals het pedagogisch-educatief handelen, ouderbeleid en samenwerking. Deze rapportage kan nog versterkt worden door buiten de activiteiten en ingezette middelen ook te schrijven over de bereikte effecten.

We merken op dat het kinderdagverblijf belanghebbenden meer zou kunnen betrekken bij de ontwikkeling van het beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt vooral intern haar ambities en of ze deze ook weet te realiseren. Uit de gesprekken die we voerden, waaronder met enkele ouders, blijkt dat het kinderdagverblijf nog een uitdaging heeft in het betrekken van ouders bij algemene informatie over het actuele thema, het aanbod in het algemeen en opvoedkundige informatie. Het kost moeite om de oudercommissie op volle sterkte te houden. Het kinderdagverblijf heeft nog geen ouders, maar ook geen anderen, gevraagd om te reageren op het gevoerde beleid en de gerealiseerde kwaliteit. Daarmee mist de houder de 'georganiseerde tegenspraak' om het eigen gevoerde beleid mee aan te scherpen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij zijn trots op de goede resultaten uit het onderzoek naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kinderopvang Klein Duimpje.

Wat kan beter?

OP6. Samenwerking ouders

De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen. Bij de dagelijkse overdracht betrekken de pedagogisch medewerkers de ouders bij wat en hoe, het kind het die dag gedaan heeft zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. De ouders krijgen om beurten een ouder-kind voorleestas en een ouder-kind thema tas mee naar huis. We informeren ouders over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven we vaak ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Elk half jaar brengen we met behulp van het “SPEELPLEZIER volg en overdrachtsformulier peuters” de ontwikkeling van elke peuter in beeld en bespreken dit met de ouders.

De pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de peuters uit te wisselen. Onze voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd /hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft en wat zijn/haar ontwikkelingsniveau op de verschillende ontwikkelingsgebieden is. Voor de doelgroep peuters is sprake van een ‘warme overdracht’ van deze gegevens. Er zijn afspraken in de gemeente Maastricht over de wijze waarop we de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. De mentor van het kind /zijn/haar ouders en e leerkracht van de betreffende basisschool zijn bij deze overdracht aanwezig.

Wat kan beter?

We besteden extra aandacht aan:

De themabrieven en ouder-kind tassen in meerdere vertalingen maken.

CJG overleg om mogelijkheden te zoeken om ouders te betrekken, die meer bij deze ouderpopulatie passen.

OR1. Ontwikkelingsresultaten

Elk kind heeft een Groeiklapper “Klein Duimpje”. Elk half jaar brengen we met behulp van het “SPEELPLEZIER volg en overdrachtsformulier peuters” (SLO doelen gekoppeld aan Speelplezier activiteiten) de ontwikkelingsgroei van elke peuter in beeld. Hierin worden tevens alle ontwikkelingsgebieden per half jaar van het kind beschreven. Opbrengst Gericht Werken wordt hieraan gekoppeld.

De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Wat kan beter?

We besteden extra aandacht aan:

In samenwerking met de ontwikkelaar van de VVE methode "SPEELPLEZIER", een groepsoverzicht maken voor alle peuters, waar in beeld gebracht wordt, of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. De kind gegevens verzamelen op zaalniveau en analyseren. Dit is ook waar het ministerie behoefte aan heeft. Expliciete doelen stellen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kind populatie.

KA1. Kwaliteitszorg

Elk jaar wordt er een verbeterplan gemaakt en aan de gemeente verantwoord.

Wat kan beter?

We besteden extra aandacht aan:

Vast stellen wat goed is gegaan en waar nog verbetering mogelijk is en deze constatering op nemen in een soort van jaarverslag bij het verbeterplan.

KA3. Verantwoording en dialoog

De leiding van "Klein Duimpje" verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroep peuters en over het aantal maanden dat zij VVE hebben gehad. Het totale Pedagogisch Beleids Plan en het Verbeterplan, worden ter verantwoording, aangeboden. Ook aan de GGD.

De voorschool staat dagelijks open voor wensen en voorstellen van de ouders en houden daar rekening mee. Middels het jaarlijkse "Tevredenheidsonderzoek Klein Duimpje" kunnen ouders ook anoniem reageren.

Wat kan beter?

We besteden extra aandacht aan:

De 'georganiseerde tegenspraak' om het eigen gevoerde beleid mee aan te scherpen.

Middels een kort verslag geven we aan welke effecten met de activiteiten en middelen zijn bereikt en welk eigen oordeel we verbinden aan die effecten.

De blijvende uitdaging in het betrekken van ouders bij algemene informatie over het actuele thema, het aanbod in het algemeen en opvoedkundige informatie. "Plan 2019 Bijhouden ouderbeleid"